

## EUSKARALDIA UDAL BARRUAN SUSTATZEKO ERAKUNDE-ADIERAZPENA

Gipuzkoan bi hizkuntza ditugu ofizialak: euskara eta gaztelania. Begi bistakoa da, ordea, bi hizkuntzok ez daudela oreka egoera batean, ez esparru publikoan ez eta gizartean ere: gaztelania da nagusi. Uste dugu orain arteko ahaleginarekin bakarrik ez direla bi hizkuntzak parekatuko, indar gehiago jarri behar dugula hizkuntza-berdintasuna bultzatzeko; euskara lehenetsi behar dugula, alegia. Izan ere, gizarte, genero eta hizkuntza-berdintasuna lortzea da Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta Gipuzkoako udalen erronketako bat, eta, horrenbestez, horretara bideratutako urratsak egitea.

**UNESCOrentzat ere munduko hizkuntza-ondarea zaintzea eta hizkuntza gutxituak garatu ahal izatea mende honek duen erronkarik garrantzitsuenetako** bat da. Izan ere, 7.000 hizkuntza inguruk osatzen dute munduko hizkuntza-ondarea. Munduko biztanleen %97k hizkuntzen %4 hitz egiten dituzte ama-hizkuntza gisa, eta biztanleen %3k hitz egiten dute hizkuntzen gainerako %96a. Horrela, bada, hizkuntza gutxi batzuk dira nagusi munduan, mintzaira txiki eta gutxitu askorekin elkarbizitzan.

Gipuzkoan 100 hizkuntzatik gora hitz egiten dira eta ikasi beharko dugu aniztasun hori egoki kudeatzen; baina bizikidetzaren osasuntsu baterako lehen urratsa **euskara eta gaztelaniaren arteko elkarbizitza orekatua** lortzea da.

Norabide horretan, euskara biziberritzeko beharrezkoa dugu **norbanakoen, gizartearen eta administrazioen arteko ahaleginak uztartu eta elkar elikatzen jarraitzea** -Eusko Jaurlaritzaren *Eta Hemendik Aurrera Zer* txostenak ere halaxe jasotzen du-, eta, era berean, premiazkotzat jotzen dugu **mintzaira gutxituen aldeko hizkuntza-arau sozial berriei ere lekua egitea**.

**Guztion elkarlanari esker, euskararen normalizazio-prozesuak** ibilbide oparoa izan du azken hamarkadetan, **emaitza aipagarria da** baina, prozesu guztiek bezala, argi-itzalak ditu; bada pozik egoteko arrazoirik, baita kezkatzeko daturik ere.

2016. urtean egindako VI. Inkesta Soziolinguistikoaren arabera, ezagutza-datuek nabarmen egin dute gora azken hamarraldietan, baina erabilera ez da neurri berean hazi; **Gipuzkoan** bizi den 2 urte edo gehiagoko **biztanleriaren %57,4 euskalduna** da eta **biztanleen %73,3k euskara ulertzen dute**. Erabilera-datuek diotenez, aldiz, Gipuzkoan 16 urtetik gorakoen **%39,5ek hitz egiten dute euskaraz**.

**Datuon argitan**, euskararen **normalizazio-prozesua inflexio-puntuan** dago, fase baten amaieran eta beste baten atarian. Aro berri horretan, agerikoa da **indarra erabileran** jarri beharra dagoela.

**Euskararen ulermenari** ez diogu behar besteko garrantzirik eman; izan ere, erabileraren korapiloa askatzeko gako nagusi bat ulermenean datza. Alegia, euskararen **ulermenaren balioa azpimarratuz gero**, ulermena erabat zabalduz gero, euskararentzat eta gipuzkoarrantzat **erabilerarako eremu zabal** eta emankorra zabalduko dugu. Kontuan hartzeko beste datu bat: Gipuzkoako udalerrri gehien-gehienetan ulermena %80tik gorakoa da, eta gainerakoetan biztanleen %60k baino gehiagok ulertzen dute euskara.

### **Euskaraldia, 11 egun euskaraz, azaroaren 23tik abenduaren 3ra**

Testuinguru horretan, Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak eta Topaguneak, beste hainbat eta hainbat eragilerekin elkarlanean, abian jarri dugu **Euskaraldia**

ekimena. Gure udalerria ere buru-belarri sartu da, eta ekinbidea burutzeko batzordeak lanean dihardu.

Ekimen horretan **11 egunetan hizkuntza-praktika berri bat gauzatzera** gonbidatuko ditugu herritarrak. Ariketa horren subjektuak **16 urtetik gorako helduak** izango gara, eta 11 egunez hizkuntza-ohiturak aldatzeko ariketa kolektibo bat egitea da proposamena, indarra ulermenean jarrita. Bi subjektu-mota bereizi dira: *ahobizi* eta *belarriprest*.

*Ahobiziek, 11 egun horietan*, euskarari eutsiko diote solaskideak euskaraz ulertzen duen guztietan, eta, *belarriprestek*, aldiz, solaskideak berarekin euskaraz aritzera gonbidatuko dituzte, nahiz eta *Belarripresta* berak euskaraz edo gaztelaniaz erantzun.

Ekimenaren **helburua** hau da, besteak beste: ariketa praktikoa horren bidez **ikusaraztea eta biziaraztea hizkuntza-ohiturak alda ditzakegula**, eta, ahal dela, 11 egun horiek igaro eta gero, hizkuntza-praktika berri horiei eustea.

## Euskaraldia Gipuzkoako Foru Aldundian eta Udaletan

EAEko euskararen erabilera normalizatzeko V. Plangintzaldiak honako datu hauek jasotzen ditu amaierako ebaluazio-txostenean:

- o **Gipuzkoako ordezkari politikoen %90,4** gai dira euskara **ulertzeko** eta %86,8 euskaraz hitz egiteko.
- o Gipuzkoako **langile publikoen %86,8k ongi edo oso ongi hitz egiten** dute euskaraz.

Aipatutako datuak eta Gipuzkoako egoera soziolinguistikoa aintzat hartuta, **erabileran eragiteko baldintza egokiak** ditugu **Gipuzkoan. Euskaraldia**, ostera, **abagune aproposa** dugu Gipuzkoako erakunde publikook eta **arduradun politikook** dagokigun **erantzukizuna** geure gain hartu eta **eredugarritasunez** joka dezagun, **erabileran** urrats berriak egin ditzagun.

Horregatik guztiagatik, honako hau aurkezten dugu:

**ERAKUNDE ADIERAZPENA:****Oñatiko Udalak honakoa adierazi nahi du:**

- Oñatiko Udalbatzak **bat egiten du Euskaraldiarekin** eta ekimenaren sustatzaile izango da. Horrenbestez, **erantzukizunez** eta **eredugarritasunez** jokatzeko konpromisoa hartzen du.
- Ordezkarik politikoak **egiteko nagusia** izango da Euskaraldiaren markoan eta **bereziki udal barrura begira ekimena zabaltzea**. Horrenbestez, ekimen honetan ahalik eta *ahobizi* eta *belarriprest* gehien aktibatzeke urratsak egingo ditugu, arduradun politikoak zein langileak izan.
- **Ahobiziok** euskara ulertzen duten guztiekin euskaraz aritzeko konpromisoa hartzen dugu.
- **Belarriprestok** gainerakoak gonbidatuko ditugu gurekin euskaraz egin dezaten, nahiz eta guk euskaraz edo gaztelaniaz erantzun.
- Oñatikoko Udalak **neurriak hartuko** ditu **hizkuntza-praktika** horiek posible izan daitezen eta **etorkizunean eutsi ahal izateko**.
- Oñatiko Udalak, **udal barruan ez ezik udalerrian ere**, ekimenaren sustatzaile gisa, herritarrak gonbidatuko ditu Euskaraldia ekimenean parte har dezaten eta izena emateko bideak erraztuko ditu.
- Oñatiko Udalak bat egiten du **ekimena Gipuzkoan elkarrekin, elkarlanean eta batera garatzearekin**, lurralde mailako politika bateratu bati begira, ahalik eta udal gehienetan, mankomunitateetan, Gipuzkoako Foru Aldundian eta Gipuzkoako Batzar Nagusietan.